

NSA zdecydował: nie będzie dekomunizacji dwóch ulic

2018-11-16

Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie nie wyraził zgody na dekomunizację dwóch krakowskich ulic - Józefa Marcika i Wincentego Danka. To rozstrzygnięcie ostateczne. W przypadku ulicy Kiejstuta Žemaitisa sprawa wraca do ponownego rozpatrzenia przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie.

15 listopada Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie oddalił dwie skargi kasacyjne, które wniósł wojewoda małopolski od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie. Ten w kwietniu br. uchylił jego zarządzenia zastępcze, na mocy którego krakowskie ulice miały zmienić patronów.

Przypomnijmy, w połowie grudnia 2017 r. wojewoda małopolski wydał zarządzenia zastępcze w sprawie zmian nazw trzech ulic: ul. Józefa Marcika na Stefana Korbońskiego, ul. Kiejstuta Žemaitisa na gen. Mieczysława Smorawińskiego oraz ul. Wincentego Danka na Józefa Grzesiaka „Czarnego”. Decyzje zostały podjęte na podstawie ustawy dekomunizacyjnej, zobowiązującej samorządy do zmiany obowiązujących nazw, które upamiętniają lub propagują komunizm lub inny ustrój totalitarny.

Gmina Miejska Kraków zaskarżyła jednak decyzję wojewody do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Skargi argumentowano tym, że tylko jednoznaczna ocena danej postaci może stanowić podstawę zastosowania trybu nadzwyczajnego wskazanego w ustawie o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego”, a tak w tych trzech przypadkach – zdaniem gminy - nie było. Zdaniem sądu, wojewoda oparł się na niemiarodajnych opiniach Instytutu Pamięci Narodowej o dekomunizowanych patronach, nie poddając ich ocenie, choć taki był wymóg ustawowy. W sprawie ul. Danka i ul. Marcika WSA uchylił rozstrzygnięcie nadzorcze wojewody małopolskiego, a w przypadku ul. Žemaitisa WSA oddalił skargę Rady Miasta Krakowa.

Dokumenty z NSA będą teraz podstawą odpowiednich zmian w ewidencji ulic i adresów – a co za tym idzie zmian tabliczek z nazwami ulic. Za ich montaż będzie odpowiadał Zarząd Dróg Miasta Krakowa. Właściciele nieruchomości otrzymają również zawiadomienia o zmianie numerów porządkowych budynków i o ciążącym na nich obowiązku wymiany tabliczek z numerami porządkowymi budynków. Ten proces będzie jednak trwał – zawiadomienia kierowane będą indywidualnie, a sprawa dotyczy około 2 tys. osób.

Kwestie ustawy dekomunizacyjnej wielokrotnie komentował prezydent Jacek Majchrowski, który zwracał uwagę, że dotyczy ona on bezpośrednio samorządy i niejednokrotnie dzieli mieszkańców. - Oprócz postaci, które bezspornie negatywnie zapisały się na kartach historii i nie są godne upamiętnienia w jakikolwiek sposób, pojawia się cała masa osób zasłużonych dla walk o niepodległość Polski w okresie zaborów – zwracał uwagę prezydent. W związku z ustawą o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej w Krakowie zmieniono nazwy sześciu ulic.

Józef Marcik był działaczem młodzieżowym, założył w 1938 na terenie podkrakowskich Jugowic młodzieżową organizację Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego (TUR) oraz koło Czerwonego Harcerstwa. W czasie okupacji hitlerowskiej działał w konspiracji, m.in. w 1942 zorganizował w

**Magiczny
Kraków**

Jugowicach młodzieżową grupę Gwardii Ludowej. Zginął zamordowany przez Niemców.

Wincenty Danek to profesor, polonista, pedagog, historyk literatury, który w okresie II wojny światowej organizował tajne nauczanie w okolicach Krzeszowic. Był też rektorem Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie (1956–1972), redaktorem naczelnym „Ruchu Literackiego” i przewodniczącym rady naukowej Instytutu Badań Literackich PAN.